Η ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

ΠΩΣ ΔΙΑΚΡΙΝΕΤΑΙ ΕΝΑΣ "ΚΥΡΙΟΣ,,

Ὁ τύπος τοῦ σοβαροῦ κυρίου.

Θὰ ἔχετε πρόσέξει ὅτι οἱ ὑπηρέτριες συνήθως ξεχωρίζουν τοὺς διαφόρους ἐπισκέπτας σὲ τρεῖς κατηγορίες. Ἄλλοτε ἀναγγέλουν ὅποιον χτυπάει τὴν πόρτα μονάχα μὲ τὸ ἐπάγγελμά του, π. χ. «Ἦρθε ὁ γραμματοκομιστής, ὁ ἠλεκτρολόγος» κτλ. Ἄλλοτε πάλι λένε: «Ἕνας ἄνθρωπος εἶνε ἀπέξω». Τὶς περισσότερες ὅμως φορὲς ἀναγγέλλουν. «Ἦρθε ἕνας κύριος καὶ ρωτάει ἂν μπορεῖτε νὰ τὸν δεχθῆτε».

Τώρα, ἂν τὶς ρωτήσετε πῶς διακρίνει τὸν κύριο ἀπὸ τοὺς ἄλλους, ἀσφαλῶς δὲν θὰ ξέρουν τί νὰ σᾶς ἀπαντήσουν. Τὸ πολὺ ποὺ θὰ σᾶς ποῦν εἶνε: «Ξέρω γώ, ἕνας κύριος εἶνε ἔτσι φαίνεται».

Ἂν ὅμως ἀπευθύνετε αὐτὴ τὴν ἐρώτησι ὄχι μόνο στὴν ὑπηρέτριά σας ἀλλὰ καὶ σὲ γνωστούς σας μορφωμένους ἀνθρώπους εἶνε ἀμφίβολον ἂν θὰ μπορέσουν νὰ σᾶς δώσουν ἕνα ἀκριβῆ ὁρισμὸ τῆς λέξεως κύριος. Ἕνας στὸν ὁποῖον ἀπευθύνθη αὐτὴ ἡ ἐρώτησις ἀπήντησε γελῶντας. «Δὲν μπορῶ νὰ σᾶς πῶ ἀκριβῶς τί εἶνε ἕνας κύριος, μπορῶ ὅμως νὰ σᾶς δείξω τί δὲν εἶνε. Ἐλᾶτε νὰ πᾶμε σὲ ὁποιοδήποτε μεγάλο καφενεῖο, σὲ ὁποιοδήποτε ἐστιατόριο καὶ νὰ σᾶς δείξω ντουζίνες ἀπὸ ἀνθρώπους ποὺ εἶνε ἐντελῶς τὸ ἀντίθετον ἀπ' ὅτι πρέπει νὰ εἶνε ἕνας κύριος.

Ὁ τύπος τοῦ κοσμικοῦ κυρίου.

Πραγματικῶς, εἶνε πάρα πολὺ δύσκολο νὰ δώσῃ κανεὶς ἕνα ἀκριβῆ ὁρισμὸ τῆς λέξεως κύριος, γιατὶ τὸ κάτω-κάτω ἕνας κύριος διακρίνεται ἀπὸ τοὺς τρόπους του καὶ αὐτοὺς τοὺς προσέχει κανεὶς μόνον ὅταν ἔρθῃ σὲ στενώτερη συνάφεια μαζί του. Γιὰ τὴν στιγμιαία ὅμως ἐντύπωση παίζει μεγάλο ρόλο καὶ τὸ ντύσιμο. Μ' αὐτὸ δὲ θέλουμε νὰ ποῦμε ὅτι καθένας ποὺ θὰ φορέσῃ ἕνα κοστοῦμι τῆς τελευταίας μόδας καὶ θὰ κάνῃ θριαμβευτικὴ εἴσοδο σ' ἕνα κοσμικὸ κέντρο εἶνε κύριος. Βέβαια ὅταν ρωτήσετε πῶς τὸν λένε θὰ σᾶς ποῦν «ὁ κύριος Τάδε», ἀλλὰ δὲν πρόκειται τώρα περὶ αὐτοῦ. Ἐπίσης τώρα δὲν μιλοῦμε οὔτε γιὰ τὸν κύριο Νεόπλουτο, ποὺ ἔκανε περιουσία μόνον καὶ μόνον γιὰ νὰ μπορῇ νὰ ράβεται στὸν καλύτερο ράφτη. Ὄχι τώρα μιλοῦμε γιὰ τὸν κύριο ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς ἀγγλικῆς λέξεως gentleman. Ἕνας gentleman λοιπὸν δὲν φοράει ποτὲ κοστοῦμι τῆς μόδας ποὺ πρόκειται νὰ ἔρθῃ· ὁ καθεὶς ἐν τούτοις λέει γι' αὐτόν, ὅτι εἶνε ἄμεμπτα ντυμένος. Τὸ ντύσιμό του δὲν θὰ εἶνε ποτὲ φανταχερὸ καὶ δὲν θὰ ἔχῃ ποτὲ περιττὰ στολίδια. Ποτὲ δὲν φοράει γραβάτα μὲ πολὺ χτυπητὰ χρώματα καὶ δὲν ἀφίνει ποτὲ νὰ κρέμεται μισὴ πῆχυ ἀπὸ τὴν τσέπη του ἕνα μαντῆλι μ' ἐξωφρενικὰ σχέδια.

Ὁ τύπος τοῦ γλεντζέ.

Τὸ κοστοῦμι του πρέπει νὰ εἶνε πάντοτε ἀπὸ ὕφασμα πρωτίστης ποιότητος καὶ τόσο καλοραμμένο ὥστε νὰ μπορῇ νὰ φορεθῇ καὶ στὸ Λονδῖνον καὶ στὸ Παρίσι, χωρὶς νὰ φαίνεται ἐπαρχιώτικο.

Ἕνας κύριος διακρίνεται καὶ ἀπὸ τὴν ἐμφάνισί του στὸν κόσμο. Μὲ τὶ τρόπο μπαίνει μέσα σ' ἕνα ἐστιατόριο, ἰδίως ὅταν συνοδεύει κυρίες, μὲ τὶ τρόπο φέρεται σὰν ξενοδόχος καὶ ἰδίως στὰ γκαρσόνια τὰ ὁποῖα γνωρίζουν κάλλιστα νὰ διακρίνουν ἕναν κύριο ἀπὸ ὁποιονδήποτε ἄλλον ἀντιπρόσωπο τοῦ ἰσχυροῦ φύλου.

Τὸ ὄνομα κύριος δὲν ἐξαρτᾶται οὔτε ἀπὸ τὸ ἐπάγγελμα, οὔτε ἀπὸ τὴν περιουσία σας. Μπορεῖτε νὰ εἶσθε ἠθοποιὸς ἢ ὑπάλληλος, ἔμπορος ἢ ἐλεύθερος ἐπαγγελματίας καὶ νὰ εἶσθε πραγματικὸς gentelman καὶ κατὰ τὴν ἐμφάνισι καὶ κατὰ τοὺς τρόπους. Καλὴ ἀνατροφή, κάποια ἔμφυτος εὐγένεια καὶ πρὸ παντὸς ἐξυπνάδα εἶνε οἱ θεμελιώδεις δροι γιὰ ὅποιον ἔχει τὴν ἀπαίτησιν νὰ λέγεται κύριος. Ὅταν ὅμως στὸ ξενοδοχεῖο ρουφᾶτε τὴν σοῦπα σας θορυβωδῶς ὥστε νὰ σᾶς ἀποῦνε ὅλοι οἱ πέριξ, ὅταν στὰ κέντρα καὶ ἰδίως μπροστὰ σὲ κυρίες δὲν φέρεσθε μὲ τὴν ἀπαιτουμένη εὐγένεια σὲ ἀνθρώπους κατωτέρους σας καὶ ἰδίως ὅταν δὲν δίνετε προσοχὴ στοὺς στειχειώδεις κανόνας τῆς καλῆς συμπεριφορᾶς, τότε ἀσφαλῶς δὲν μπορεῖτε νὰ ὀνομάζεσθε κύριος καὶ ἂν ἀκόμη ἔχετε τὰ πλούτη τοῦ Κροίσσου.

Ὁ ἀριστοκράτης μάγκας.

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΝΥΧΤΩΔΙΑ

Τοῦ Jean Moreas

Τόκ!.. τόκ!.. χτυπᾷ δίχως ἀνάσα
νὰ πέρνῃ, τόκ !.. καὶ φτιάνει μία [κάσσα.

Ἄχ, καλέ, καλέ μου ἐργάτη
νὰ μοῦ φτιάξεις θέλω κάτι:
—ἕνα φέρετρο ἀπὸ γύψο
τὴν ἀγάπη μου νὰ κρύψω !...

Τόκ !.. τόκ !.. χτυπᾷ δίχως ἀνάσα
νὰ πέρνῃ, τόκ !.. καὶ φτιάνει μία [κάσσα.

Ἄχ, καλέ, καλέ μου ἐργάτη,
νὰ μοῦ φτιάξεις θέλω κάτι :
—ἕνα φέρετρο ἀπὸ γύψο
τὴν ἀγάπη μου νὰ κρύψω !...

Τόκ !.. τόκ !.. χτυπᾷ δίχως ἀνάσα
νὰ πέρνῃ, τόκ !.. καὶ φτιάνει μία [κάσσα.

Μ' ἄσπρα, νὰν ντυμένη μ' ἄσπρα
σὰν τὰ δόντια της, σὰν τ' ἄστρα
καὶ μὲ κορδέλλες θαλασσιὲς
σὰν τῶν ματιῶν της τὶς ἅκιές !..

Τόκ, τόκ !.. χτυπᾷ δίχως ἀνάσα
νὰ πέρνῃ τὸκ !... καὶ φτιάνει μία [κάσσα.

Πέρα κεῖθε στὸ ρυάκι
ποὺ κυλάει τὸ νεράκι
κι' ὅπου ψάλλει κοῦκος λάλος
τὴν ἐφίλησε ἕνας ἄλλος !...

Τόκ, τόκ !.. χτυπᾷ δίχως ἀνάσα
νὰ πέρνῃ, τόκ !... καὶ φτιάνει μία [κάσσα.

Ἄχ, καλέ, καλέ μου ἐργάτη
νὰ μοῦ φτιάξεις θέλω κάτι
—ἕνα φέρετρο ἀπὸ γύψο
τὴν ἀγάπη μου νὰ κρύψω.

Η ΚΗΔΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΙΖΑΣ

Τοῦ Briseux

Ὅταν πέθανε ἡ Ἐλίζα
Στὰ δεκαεφτά της χρόνια
—σὰν τὴν ἀπαλὴ Λουΐζα
ποὺ μαραίνεται στὰ χιόνιά —
κόσμος δὲν ἐτριγυρνοῦσε
γύρω στὸ νεκρὸ κορμάκι,
ἕνας διάκος ψαλμωδοῦσε
τὸ φτωχὸ τὸ κοριτσάκι.
Ἀπὸ πίσω ἕνα ἀγόρι
ἔψελνε κι' αὐτὸ γεμάτα
τοὺς ψαλμοὺς ὅπου θρηνοῦσαν
γιὰ τὰ πεθαμένα νειάτα.
Ἡ Ἐλίζα ἡ φτωχούλα
πήγαινε δίχως τιμὲς
ποὺ τὶς ἔχει μόνο ὁ πλοῦτος
ὡς τὸ θάνατο κι' αὐτές...
Ἕνα σάβανο—κουρέλι,
ἕνα ξύλινο σταυρὸ
αὐτὰ μόνο... τί τὸ μέλλει
τὸ κορίτσι τὸ νεκρό ;...
Κι' ὅταν πιὰ μέσα στὸ χῶμα
κουκουλώσανε τὸ σῶμα
τῆς πανέμορφης φτωχιᾶς
μόνο ἕνα ἐκκλησιδάκι
χτύπησε αὐτὸ λιγάκι
δυὺ-τρεῖς ἤχους συμπονιᾶς !...
Ἔτσι πέθανε. Λουλούδια
σκέπαζαν τὴν πεδιάδα
κι' ὅλα γύρω στολισμένα
μὲ δροσάτη πρασινάδα.
Τὴ νεκρὴ τὴν ἐπηγαίναν
νὰ τὴ θάψουν τὴν αὐγὴ
Ἀπριλιάτικος ἀγέρας,
μιὰ ὁλόδροση πηγή...
Ἕνα πέπλο ἀπὸ ἄνθια
σκέπαζε τὸ φέρετρό της
καὶ τὸν ἔρραιναν μὲ δάκρυα
οἱ δροσοῦλες τὸν νεκρό της...
Ἡ ἀμυγδαλιὰ ντυμένη
μὲ τριανταφυλλὶ φουστάνι
πλέκει γιὰ τὴν ἀδελφοῦλα
ἕνα πράσινο στεφάνι.
Καὶ μελωδικὸ κοντσέρτο
παίζουν γύρω μὲ συμπόνια,
τὰ πουλάκια πουλάκια
στὰ δροσολουσμένα κλώνια !...

Μεταφράσεις **Λήδας Καρτέλη**

ΑΓΑΠΗ

Τοῦ C. Durand

Μ' ἂν δὲν εἶν' ἔρως τ' εἶν' αὐτὸ ποὺ νοιώθω στὴν καρδιά μου ;
Μὰ ν' εἶν' αὐτὸς γιὰ τὸ Θεὸ εἶνε καλὸς κακός ;
Ἂν εἶν' καλὸς γιατ' ὁ κακὸς μοῦ καίει τὰ σωθικά μου ;
Κι' ἂν εἶν' κακὸς ὁ πόνος του γιατ' εἶν' τόσο γλυκός ;

Ἂν ἀγαπῶ γιατὶ πονῶ, γιατὶ αὐτὸς ὁ πόνος ;
κι' ἂν ἀγαπῶ ἀνήθελα γιατὶ τόση λαχτάρα ;
Ὦ ! δυστυχία μ' ἀπόλαυση ποὺ δὲ μπορεῖ κι' ὁ χρόνος
νὰ σὲ νικήσ' ἀνίκητη, γιομάτη κλάμμ' ἀντάρα.

Χωρὶς νὰ θέλω πῶς μπορεῖ νὰ καίει τὰ σωθικά μου;
Μὰ σὰν τὸ θέλω ἄδικο παράπονο ὑψώνω...
Εὐτυχισμένος, ἔρωτα, καὶ μ' ὅλη τὴν καρδιά μου
σὲ σένα παραδίνομαι, στὸν ἄσπλαχνό σου πόνο.

Μετφρ. **Δ. Ν. Γαλάνη**